

SVERIGES KVINNOLOBBY

Protokoll Sveriges Kvinnollobbys årsmöte 23 mars 2019

Tid och plats: lördagen den 23 mars, Birkagården, Karlbergsvägen 86 B, Stockholm

§ 1 Årsmötets öppnande

Årsmötet öppnades av ordförande Anna Giotas Sandquist.

§ 2 Årsmötets behöriga utlysande

Årsmötet beslutades behörigen utlyst.

§ 3 Fastställande av röstlängd

Röstlängd om 26 röstberättigande ombud fastställdes (se bilaga 1).

§ 4 Val av mötesfunktionärer

Årsmötet valde Ingrid Eriksson till mötesordförande. Hanne Samuelsson (Sveriges Kvinnolobby) valdes till sekreterare. Gertrud Åström (Östersjöfred) och Mikael Gustafsson (Unizon) valdes till justerare. Seyran Duran (YJKS) och Carina Hägg (VHEK) valdes till rösträknare.

§ 5 Godkännande av dagordningen

Dagordningen godkändes med tillägg av punkt för fastställande av antal ledamöter i styrelsen

§ 6 Styrelsens verksamhetsberättelse

Verksamhetsberättelsen föredrogs och lades till i handlingarna.

§ 7 Ekonomisk berättelse

Den ekonomiska berättelsen föredrogs och lades till i handlingarna.

Balans- och resultaträkning fastställdes.

M A H S
IE

§ 8 Revisorernas berättelse

Revisorernas berättelse föredrogs och lades till i handlingarna.

§ 9 Beslut om ansvarsfrihet för styrelsen

Årsmötet beviljade styrelsen ansvarsfrihet för det gångna verksamhetsåret.

§ 10 Behandling av inkomna motioner och behandling av förslag från styrelsen

Inkomna motioner föredrogs:

Motion nr 1. Sveriges Kvinnliga läkares förening föreslår årsmötet att besluta att Kvinnolobbyn ska verka för en jämställd sex- och samlevnadsundervisning genom att aktivt driva frågan om införandet av nationella riktlinjer för teamsamverkan inom denna undervisning (se bilaga 2) med medskick från FQ om tillägg om tydlighet vad gäller att gruppen kvinnor med funktionsnedsättning måste omfattas.

Årsmötet beslutade enligt styrelsens förslag att motionen anses besvarad.

Styrelsens förslag till årsmötesuttalande föredrogs:

Uttalande. Sveriges Kvinnolobbys årsmöte kräver aktivt arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck. Årsmötet beslutade att godkänna styrelsens förslag till årsmötesuttalande (se bilaga 3) med tilläggen:

- Sveriges Kvinnolobby ska synliggöra politiska partiernas ställningstaganden i partiprogram på nationell, regional och lokal nivå, i detta ingår att ifrågasätta stöd till civilsamhällesorganisationer och trossamfund som inte aktivt arbetar för kvinnors- och flickors rättigheter. (i stycke 1)
- Flickors garanteras dessutom i Beijing Platform for Action och i barnkonventionen att hon ska ha rätt att leva sitt liv fritt från all form av sexualisering, varför beslöjning av barn bör förbjudas. (i stycke 2)
- Att hedersrelaterat våld och förtryck är en del av, men inte enbart, mäns våld mot kvinnor. (i stycke 3)
- Idag satsas en stor del av samhällets och välfärdens resurser på de som är utåtagerande, de tysta barnen som lever vid sidan av har ännu inte uppmärksamats, det gäller mest flickor. De åtgärder vi nu föreslår är till för att råda bot på detta. (som stycke 6)
- Arbetsgivarna har ett ansvar att förtydliga anställd personals skyldighet och befogenhet att agera mot hedersrelaterat våld och förtryck (i åtgärds 1).
- ... alla flickors rätt till preventivmetoder och abort samt ... (i åtgärds 3).

Följande organisationer reserverar sig mot tillägget ”varför beslöjning av barn bör förbjudas” i stycke 2: Kvinnofronten, Maktsalongen, Forum – för kvinnor och funktionshinder, Sveriges Ekumeniska Kvinnoråd, Kvinnor i Svenska Kyrkan

§ 11 Fastställande av medlemsavgift för nästkommande verksamhetsår

 CA HS IE

Årsmötet beslutade om oförändrad medlemsavgift, det vill säga 3000 kr/år för organisationer med fler än 3000 medlemmar och 600 kr/år för övriga medlemsorganisationer.

§ 12 Verksamhetsplan och budget

Verksamhetsplanen för 2019 godkändes.

Budget för 2019 godkändes.

§ 13 Fastställande av antal ledamöter i styrelsen

Årsmötet fastställde antalet ledamöter till 11.

§ 14 Val av kassör på två år

Notering: Valberedningens ledamöter Amalia Holm Bjelke och Louise Lindfors avgår och står inte längre bakom valberedningens till dags dato eniga förslag i sin helhet.

Till kassör valdes Judith Svensson (nominerad av Winnet Sverige), nyval..

§ 15 Val av övriga styrelseledamöter på två år

Årsmötet valde till styrelseledamöter:

Emma Blomdahl (nominerad av Kvinnor Kan), omval

Margareta Rehn (nominerad av KSAN), omval

Madeleine Linder (nominerad av Forum – Kvinnor Funktionshinder), nyval

Sara Hultqvist (nominerad av Östersjöfred), nyval

Niusha Khanmohammadi (nominerad av VHEK), nyval

§ 16 Val av tre revisorer varav en ska vara auktoriserad revisor, två föreningsrevisorer samt två föreningsrevisorssuppleanter på ett år

Till auktoriserad revisor valdes:

Christina Gotting (Gotting Revision), omval

Till föreningsrevisorer valdes:

Kerstin Åkare (DEA-föreningen), omval

Margareta Olofsson (VHEK), omval

Till revisorssuppleanter valdes:

Elisabeth Hammam (Kvinnor Kan), omval

M G HS IE

Carina Diaz (ROKS) omval

§ 17 Nominering av ledamot och ersättare till EWL:s styrelsen tillika delegater till EWL:s generalförsamling på två år

Punkten behandlades ej då ledamöter och ersättare tillika delegater till EWL:s generalförsamling valdes på 2 år vid årsmötet 2018.

§ 18 Val av valberedning och suppleanter på ett år, utse sammankallande

Till ordinarie ledamöter i valberedningen valdes:

Kerstin Kyhlberg Engvall (Kvinnor i Svenska Kyrkan) sammankallande, nyval

Elvy Svennerstål, (SKEN), omval

Aase Smedler (Fredrika Bremer Förbundet), nyval.

Till suppleanter valdes:

Gunvor Ngarambe (IKF), nyval

Carina Hägg (VHEK), nyval

§ 19 Avslutning

Avgående ledamöter Aase Smedler, Kerstin Kyhlberg Engvall, Pauline Susay och Maria Rashidi tackades för väl genomfört arbete.

Mötesordförande och mötessekreterare tackades för väl genomfört årsmöte

Årsmötet förklarades avslutat.

Vid protokollet,

Hanne Samuelsson, sekreterare

Ingrid Eriksson

Gertrud Åström

Mikael Gustafsson

Ordförande

Justerare

Justerare

Bilaga 1

Röstlängd årsmöte Sveriges Kvinnolobby 23 mars 2019

Lista på röstombud

Namn		Förening	
Britt Eckerbom		1,6 miljonerklubben	
Monica Lindsten Rooslien		BPW	
Kerstin Åkare		DEA	
Maria Johansson		FQ	
Jenny Koos		Födelsehuset	
Ewa Larsson		Gröna kvinnor	
Gunvor Ngarambe		IKF	
Elizabeth Lichtenstein		KLF	
Ida Stickselius		KSAN	
Anna Karlsson		Kvinnlig prioritet	
Amin Wikman		Kvinnofronten	
Elisabeth Hammam Lie		KvinnorKan	
Hanna Stenström		Kvisk	
Linn Svansbo		Maktsalongen	
Inge-Gärd Kihlgren		SKEN	
Hjördis Levin		SKV	
Mihaela Aquelius		Soroptomisterna	
Solveig Roth Johansson		SweQ	
Ingegerd Modig		SEK	
Mikael Gustafsson		Unizon	
Carina Hägg		VHEK	
Judit Svensson		Winnet Sverige	
Seyran Duran		YJKS	
Gertrud Åström		Östersjöfred	
Shahin Pooya		Kvinnors rätt	
Ana Oviedo		RIFFI	

Totalt antal: 26

Bilaga 2

Inkommen motion

MOTION

Till Kvinnolobbyn senast 20190209

NATIONELLA RIKTLINJER FÖR TEAMSAMVERKAN I SKOLANS SEX OCH SAMLEVNADSUNDERVISNING

Bakgrund

Regeringen har återkommande påtalat att en förbättrad sex- och samlevnadsundervisning är ett viktigt verktyg för ökad jämställdhet.

Alla elever har rätt att få undervisning om sex och samlevnad i skolan. Begrepp som sexualitet, relationer, kön, jämställdhet och normer finns i flera av skolans kurs- och ämnesplaner.

Det innebär att ansvaret för kunskapsområdet vilar på flera lärare och ska tas upp inom många kurser och ämnen. Sex och samlevnadsundervisning ur flera olika perspektiv kan ge eleverna en helhetsbild av vad sexualitet och relationer kan innefatta. Det kan handla om ett historiskt perspektiv på människans sexualitet och relationer eller hur olika religioner förhåller sig till dessa frågor eller vad vi kan lära oss av skönlitterära berättelser. Ett ytterligare perspektiv är hur normer kring kön och sexualitet manifesteras i reklambilder eller hur lagstiftningen kring dessa frågor ser ut i Sverige idag.

Ämnesintegrering handlar om att lärare låter elever diskutera sex och samlevnad inom sitt ämne. Det ska ge eleverna perspektiv och utveckla förmågan att se sammanhang. Eleverna ska se hur synen på sexualitet har präglat hela samhällen och människors livsmöjligheter och ge dem en medvetenhet om de normer och värden som styr oss idag. Denna del är basen i undervisningen om sex och samlevnad.

Målet med sex- och samlevnadsundervisningen är att stärka elevernas självkänsla och handlingskompetens och att möjliggöra medvetna val som rör hälsa, relationer och sexualitet.

Sex- och samlevnadsundervisning av god kvalitet förutsätter att undervisningen sker regelbundet, har varierade arbetsmetoder som gör eleverna delaktiga och präglas av ett jämställdhetsperspektiv samt ett medvetet förhållningssätt om hur vi betar oss och varför.

Sex- och samlevnadsundervisningen måste ta upp frågor kring grovt språkbruk, nedsättande ord, hederskultur, sexuella trakasserier, jämställdhet, samtycke med mera för att elever ska kunna få kunskaper om normer och värden och utveckla ett förhållningssätt i enlighet med skolans värdegrund.

Det krävs en tydlig styrning av skolans arbete med sex- och samlevnad så att alla elever får en likvärdig undervisning.

Rektor behöver se till att personalen är involverad i planering, utvärdering och utveckling av sex- och samlevnadsundervisningen. För att kontinuerligt öka kvaliteten på sex- och samlevnadsundervisningen inom respektive ämne/kurs behöver rektor följa upp och

utvärdera undervisningen med jämna mellanrum så att varje barn och ungdom får bästa möjliga förutsättningar att utvecklas och lära.

Det är godtycke som idag styr skolans sex- och samlevnadsundervisning

Det finns ingen preciserad definition av kunskapsområdet sex och samlevnad. Av läroplanerna för såväl grundskolan som grundsärskolan framgår att sex och samlevnad är ett av de ämnesövergripande kunskapsområden som ska integreras i undervisningen i olika ämnen, och att rektor ansvarar för att det sker.

I gymnasieskolan och gymnasiesärskolan har rektor ansvar för att eleverna "får kunskaper om" sex och samlevnad.

Det finns inte heller några klara regler i vilken omfattning eleverna ska få stöd och hjälp att nå målen i undervisningen sex och samlevnad.

Folkhälsomyndighetens ungdomsbarometer

Folkhälsomyndighetens ungdomsbarometer visar att skolan idag kommer först på tredje plats när unga rangordnar de bästa informationskällorna i fråga om preventivmedel och sexuellt överförda infektioner. Totalt kommer skolan på tredje plats när unga rankar de bästa informationskällorna och andelen som rankar skolan högt minskar över tid. Knappt en av fem bedömer skolans sex-och samlevnadsundervisning som bra eller mycket bra.

Skolinspektionens rapport publicerad 2018

Skolinspektionen har haft i uppdrag av regeringen att granska kvaliteten i sex - och samlevnadsundervisningen i grundskolan, grundsärskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan.

Tidigare studier, inklusive Skolverkets granskning, visar att rektors styrning av sex- och samlevnadsundervisningen ofta brister.

På de flesta skolorna följer rektorn inte upp lärarnas kompetens eller erbjuder kompetensutveckling inom ämnet sex och samlevnad.

På många skolor används skolhälsovården inte i arbetet med sex- och samlevnadsundervisningen.

Endast ett fåtal av de besökta skolorna gör en tydlig koppling mellan sex och samlevnad och skolans övergripande värdegrundsarbete.

helhetsgrepp kring sex- och samlevnadsfrågor.

Få skolor tar ett

På majoriteten av

skolorna saknas ett systematiskt utvecklingsarbete av sex- och samlevnadsundervisningen.

Skolhälsovården saknas i undervisningen för att bidra med sin kompetens

Skolhälsovården med skolläkare skolsköterska, psykolog, kurator och specialpedagogisk kompetens styrs av vägledning från Socialstyrelsen och Skolverket vilket innebär att det står landets kommuner/skolor fritt att tolka hur mycket resurser som avsätts. Varje skola kan idag godtyckligt göra som den vill och på många skolor används inte skolhälsovården i sex- och samlevnadsundervisningen. Några riktlinjer eller bestämda resurser för skolornas sex och

samlevnads-undervisning eller teamarbete finns inte vilket leder till att innehållet och undervisningen har stor variation och blir ojämlig mellan olika skolor.

Teamarbete

Skolhälsovården bör på alla skolor vara kontaktyta mot första linjens primärvård, ungdomsmottagning, barn- och ungdomspsykiatri samt med en central roll leda samverkan mellan skola, socialtjänst och polis.

Uppdraget måste vara väl förankrat i skolans personalgrupp. Då kan lärare i sin planering av undervisning, i genomförandet av lektioner eller som stöd samverka i team med skolhälsovårdens personal och ta del av den kompetens som finns kring sex och samlevnad.

Ett bra teamarbete stimulerar också skolans värdegrundsarbete. I teamet går det att effektivt belysa nya viktiga samhällsfrågor och utveckla ett förhållningssätt i enlighet med skolans värdegrund. Ett exempel kan vara, hur skolan framgångsrikt kan skapa en tydlig samtyckeskultur i landets alla skolor.

Behov

Få skolor tar idag ett helhetsgrepp kring sex- och samlevnadsfrågor och det finns behov av nationella riktlinjer för ökad kvalitet. Då kan landets skolor få en tydlig styrning för ett förbättrat teamarbete som behövs för planering, utvärdering och utveckling av en jämlik undervisning med målet att stärka elevernas självkänsla och möjliggöra medvetna val som rör hälsa, relationer och sexualitet.

Sammanfattning

Mindre än en av fem ungdomar anser att skolans sex- och samlevnadsundervisning är bra eller mycket bra.

Skolinspektionen rapport från 2017 visar stora brister i skolans sex- och samlevnadsundervisning

Landets kommuner/skolor kan fritt att tolka behovet av skolhälsovårdens team- samverkan i sex och samlevnadsundervisningen.

Rektorernas godtyckliga beslut hur resurser ska fördelas på varje enskild skola bidrar till att undervisningen i sex och samlevnad och innehållet i dagens elevhälsa har stor variation och är ojämlig.

Det behövs nationella riktlinjer för skolans sex och samlevnadsundervisning.

Yrkande

Att Kvinnolobbyn verkar för en jämställd sex- och samlevnadsundervisning genom att aktivt driva frågan om införandet av nationella riktlinjer för teamsamverkan inom denna undervisning.

Referenser

Skolverket.se Regler och ansvar skolinspektionen.se Sex- och samlevnadsundervisningen behöver stärkas publicerad 14 februari 2018
socialstyrelsen.se

Folkhälsomyndigheten.se ungdomsbarometern ungdomar och sexualitet 2013/14

20190113

Sveriges kvinnliga läkares förening, KLF

styrelsen@kvinnlialakare.se

Lena Jirlen

Bilaga 3

Uttalande från Sveriges Kvinnollobbys årsmöte: 10 förslag som förebygger, motverkar och ingriper mot hedersrelaterat våld- och förtryck

Sveriges Kvinnolobby är en paraplyorganisation för den svenska kvinnorörelsen. Idag samlas våra 47 medlemsorganisationer för årsmöte i Stockholm. Vi välkomnar att heder ska införas som en egen brottsrubricering och att brott med hedersmotiv ska kunna dömas till strängare straff. Därutöver krävs en mängd insatser för att förebygga, motverka och ingripa mot hedersrelaterat våld och förtryck samt för att hjälpa de kvinnor och flickor som utsätts. Sveriges Kvinnolobby ska synliggöra politiska partiers ställningstaganden i partiprogram på nationell, regional och lokal nivå, i detta ingår att ifrågasätta stöd till civilsamhällesorganisationer och trossamfund som inte aktivt arbetar för kvinnors- och flickors rättigheter.

Kvinnors och flickors mänskliga rättigheter får aldrig inskränkas med hänvisning till kulturella, religiösa eller konservativa sedvänjor. Genom FN:s kvinnokonventions femte artikel förbinder sig världens länder att "på alla sätt motverka fördomar, seder och bruk som grundar sig på föreställningen att det ena könet är underlägset samt förlegade könsroller." Flickor garanteras dessutom i Beijing Plattform for Action och i barnkonventionen att hon ska ha rätt att leva sitt liv fritt från all form av sexualisering, varför beslöjning av barn bör förbjudas. Därutöver strider hedersrelaterat våld och förtryck mot svensk lagstiftning och en rad andra konventioner på europeisk och internationell nivå.

Att hedersrelaterat våld och förtryck är en del av, men inte enbart, mäns våld mot kvinnor. Hedersrelaterat våld och förtryck handlar om att upprätthålla en grups, till exempel en släkts, grannar i ett bostadsområdes eller andra nätverks, heder genom att begränsa framförallt kvinnors och flickors sexualitet, fri- och rättigheter. Hedersrelaterat våld- och förtryck innefattar barn- och tvångsgifte, könsstympning och hedersmord, men även vardagliga begränsningar så som att inte få välja vilka kläder en ska ha på sig eller vem en ska umgås med och bli kär i. Hederssystemet består av ett maktsystem där flickor och unga kvinnor befinner sig längst ned.

Lesbiska kvinnor och kvinnor och flickor med funktionsnedsättning riskerar att drabbas särskilt hårt av hedersrelaterat våld och förtryck.

Att aktivt arbeta mot hedersrelaterat våld och förtryck innebär att ge kvinnor och flickor kunskap om sina rättigheter och skyldigheter, möjligheter att utbilda och försörja sig genom arbete, förebyggande insatser samt att direkt ingripa mot våldet och strafföra förövare.

Idag satsas en stor del av samhällets och välfärdens resurser på de som är utåtagerande, de tysta barnen som lever vid sidan av har ännu inte uppmärksammas, det gäller mest flickor. De åtgärder vi nu föreslår är till för att råda bot på detta.

Sveriges Kvinnollobbys årsmöte kräver:

1. Att personal i skola, vård, omsorg och relevanta myndigheter ska ha kunskap om hedersrelaterat våld och förtryck och arbeta aktivt för att upprätthålla en värdegrund om jämställdhet och kvinnor och flickors rättigheter. Arbetsgivarna har ett ansvar att förtydliga anställd personals skyldighet och befogenhet att agera mot hedersrelaterat våld och förtryck.

2. Att riktlinjer om att orosanmälan ska göras vid tecken på att kvinnor och flickor riskerar att utsättas för hedersrelaterat våld- och förtryck ska verkställas i skola, vård, omsorg och relevanta myndigheter. Antalet orosanmälningar och vidtagna åtgärder ska regelbundet följas upp.
3. Att sex- och samlevnadsundervisningen ska lyfta hedersrelaterat våld och förtryck och särskilt informera alla flickors rätt till preventivmetoder och abort samt om hur kvinnor och flickor som utsätts kan få stöd och hjälp, vad som utgör ett brott, och hur anmälningsprocessen ser ut.
4. Att alla flickor i årskurs 5–6 inom sex- och samlevnadsundervisningen ska göra ett besök på ungdomsmottagning för att få information om verksamheten och de undersökningar som erbjuds, samt få möjlighet att prata om kroppsutveckling och sexualitet. Vid dessa tillfällen ska myter om mödomshinnan och könsstympning tydligt adresseras. Frågor om könsstympning ska också ställas vid ordinarie hälsosamtal med elevhälsan.
5. Att SFI-undervisning, samhällsinformation och andra relevanta insatser för kvinnor med utländsk bakgrund och nyanlända kvinnor ska lyfta hedersrelaterat våld och förtryck särskilt informera om hur kvinnor och flickor som utsätts kan få stöd och hjälp, vad som utgör ett brott och hur anmälningsprocessen ser ut.
6. Att de sista luckorna i lagstiftningen mot barnäktenskap ska täppas till. Barnäktenskap ska vara olagligt oavsett var i världen det har ingåtts. Det ska vara brottsligt för anhöriga, vigselförrättare och andra relevanta funktioner att underlätta för eller underlåta att ingripa mot barn- och tvångsäktenskap.
7. Att särskilda insatser ska göras för att identifiera, stötta och vårda kvinnor och flickor med funktionsnedsättning som utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck, till exempel för att hjälpa kvinnor med intellektuella funktionsnedsättningar som riskerar att utsättas för tvångsäktenskap samt flickor och kvinnor som riskerar att få personlig assistans från personer som utsätter dem för hedersrelaterat våld och förtryck.
8. Att hälften av alla etablerings- och arbetsmarknadsinsatser ska öronmärkas för kvinnor och att handläggare på Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, arbetsgivare och kommuner ska arbeta för att förebygga, identifiera och agera mot hedersrelaterat våld och förtryck. Om misstanke finns om att en kvinna hindras från att delta i arbetsmarknadsinsatser på grund av hedersrelaterat våld och förtryck ska åtgärder vidtas.
9. Att gravida kvinnor vid ett enskilt möte med sin barnmorska ska få information om hur kvinnor och flickor som utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck kan få stöd och hjälp, vad som utgör ett brott och hur anmälningsprocessen ser ut, på samma sätt som barnmorskor idag ska ställa frågor om utsatthet för andra former av mäns våld. Särskilt viktigt är att gravida kvinnor som utsätts för könsstympning får stöd, vård och hjälp inför, under och efter förlossning. Frågan om könsstympning bör ställas i tidig graviditet.
10. Att det statliga stödet till kvinnoorganisationer som samlar, stödjer, hjälper och verkar för kvinnor och flickor som utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck ska öka.

Följande organisationer reserverar sig mot förbudet av beslöjning:

- Kvinnofronten
- Maktsalongen
- Forum – för kvinnor och funktionshinder
- Sveriges Ekumeniska Kvinnoråd
- Kvinnor i Svenska Kyrkan